

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

LLUISA CAMPOS.

Una tiple de zarsuela,
que ab modals dolsos y fins
crea y representa tipos
dels gèneros més distints.
Simpàtica y salamera,
ja declamant, ja cantant,
es sempre una senyoreta
discreta é interessant.

MARGARIDO.

POEMA CATALÀ.

Millor pera l' autor dels *Idilis* y de las *Baladas*, millor pera nosaltres y millor mil voltas pera la literatura catalana, si tot sovint nos trobém en la grata obligació de dedicar la ploma á trassar elogis merescuts, que brollan á impuls del entusiasme.

Y avuy més que may se 'ns imposa aquest deber, al apareixer lo poema *Margaridó*, en un volúm primorosament imprés, ilustrat ab elegancia, tant simpátiich á la vista, com es sabrosa á la imaginació la materia que tanca. Una vaixella regia pera un épat dels déus.

Comenseulo á llegir, y al descobrir desde 'l primer vers la má del mestre, ja no 'l soltaréu, atrets per la fascinació que exerceix sempre tot lo qu' es perfecte.

«Veyent aquell cel blau hont s' arrossegan mandrosament las caldejadas bromas. veyent l' espay hont palpítants s' aplegan cants estivals ab estivals aromas....»

¡Quí créguera jamay que aquesta terra tota llum, tota calma y armonía flagellada pèl monstre de la guerra famolencia y sagnosa 's retorciá!

¡Que allá baix al redós de aquella serra sofa eixa volta esplendorosa y blava Girona agonitzant se defensava!....»

Estém en lo més fort de la invasió francesa: «aquell cel blau hont s' arrossegan mandrosament las caldejadas bromas» sembla protestar de la maldat dels homes que lluytan, se destrossan y aniquilan.

Dos pastors, que corren á tancar las ramadas, expressan en rústech llenguatge las desventuras de la patria. La conversa dels dos pastors es un idili digne de Teócrit. Han vist rondejar *al porch* per aquells voltants (lo *porch* no es altre que 'l francès, que aixís designavan ab despreci al invasor los nostres avis) y serán los primers que portarán la nova al poble de Sant Martí de Sasgayolas.

Pero mentres caminan van departint sobre 'ls debers del patriota: lo pastor vell, sentintse enardir la sanch cansada; lo jove, tocat de positivisme, y dihent:

«Deixémnos de cansóns, obras son obras; si Fernando está pres, es ell quí pena; lo qu' es jo, qu' he nascut ab la cadena, mani en Pere ó en Pau ó en Berenguera seré tan pobre y tan pastor com era »

La nova de la aproximació de la columna arriba al poble, y es admirable la descripció del efecte que produheix entre 'ls vehíns. L' art no pot arribar més enllá.

¿Se vol una mostra de aquest art inimitable? Escoltém al poeta, quan descriu l' arribada del odiat extranger.

«Ja 's va sentint lo trepitjar monótono de la columna que resolta arriba; ja 's va sentint lo traqueteig de sabres y cartutxeras

Ja 's van sentint acompassadas batre las ferraduras: los caballs renillan; ja 's va acostant com un alé de guerra de sanch y pólvora.

Ja son aquí Rendits suhats, polsosos, indiferents á l' anatema y rabia mal comprimidas, los francesos forman davant l' iglesia.

Sona un redoble de timbal; feixugas sobre las pedras las culatas cauhen, y 'l capitá, desamparant la sella, mana obrir portas.

Pálit lo Batlle s' ha acostat á rébrel, pálit y trémul y aguantant la brida; ben de mal grat la *santa nit* li dóna fent reverencia.

—«Del general vinch á cumplir las ordres diu asprement lo capitá: per ara m' allotjaréu aquesta gent, qu' es hora de que sosseguin.

Y per demá féu preparar cinchcentas raccións de porch; cada vehí que 'n tinga mati esta nit, qu' en apuntant l' aurora formém y ¡en marxal!»

S' ha acabat lo magistral preludi. Lo poema va á comensar.

Diu la tradició, y bè podí ser veritat atesos los odis feréstechs propis de aquella época de invasió, que al manar l' arcalde de Sant Martí de Sasgayolas, per medi de pregó, que al punt de mitja nit, cada vehí del poble matés al porch, tots ells degollaren al francès que tenian allotjat.

Tal es la base del poema.

Margaridó, la feynera orfaneta, que viu en una cofurna al extrém del poble, farà com los demés. També matará al francès que li ha tocat en allotjament: també créu que qui mata á un francès guanya la gloria.

Sona la mitja nit. Arriba l' hora fatal, y ella empunya la fals resolta á consumir lo sacrifici. Mes la víctima que dorm refiada es jove, es guapo. L' allotjat de Margaridó es un tambor, que al dormir somriu Margaridó escolta 'l pregó de l' autoritat, sent cantar lo gall, lluyta, vacila... ¡Es tant hermós lo tambor!... Y després, pot ser tè mare...

La veu de la patria li diu: «mata»; la veu del cor: «perdona». Y la veu del cor guanya, perque aquesta es també la veu de la naturalesa, de la humanitat, del deber.

¡Quíns quadros més intensos pinta 'l poeta, al descriure la lluyta que s' aferra en lo cor de la pobra Margaridó!... Ella, sols ella, havia de ser l' ángel de perdó, en aquella nit de venjansa. Lo tambor será l' únich soldat de la columna que haurá sortit ab vida d' enmitj de la hecatombe.

L' endemá, al despertarse, disposat á eixir de son allotjament pera anarse'n á formar, no 's dona compte de lo que passa. Margaridó 'l deté, li explica lo que ha succehit, y aquell soldat, en lo primer moment voldria trossejarla, pera venjar als seus companys. Més ¿cóm sacrificar á la dona que l' ha salvat? ¡Y aquesta li demana de una manera!

«Llavors Margaridó, cayent en terra sanglotant afollada, en sos genolls nervosament s' aferra, y encisantlo ab lo brill de sa mirada:

—«Tingas pietat—si no de tú—li crida—de mí ¡ta salvadora!

La vida no 't pertany, ara es ma vida; recorda que si ets viu, jo so traydora.»

Lo tambor no partirá.

L' orfaneta se 'n anirá al treball, com cada día: treballará ab més dalé que may, perque comensará á sentir lo que may havia sentit encare. Allá al camp, segant rosellas y espigas.

«¡Qué ditxosa trobava la oreneta al passar, volant lleugera camí del niu hont sab que algú l' esperat Y seguint en son vol á l' oreneta per cop primer ab son gosar gosava

pensant qu'ella també pobre orfaneta
tenia algu en son niu que la esperava.»

De retorn á sa casa, venen las con-
fidecias. Lo tambor li conta la seva
historia. Es un tros de poesia narra-
tiva que val la pena de ser repro-
duhit:

«Hont he nascut, ni ho sé; sé que vivia
al abrich de una pobra pajesia
perduda en lo fondal del Pich de Tossa;
en la casa hi havia
tot un aixám de maynadeta rossa,
un home trist, que anomenavam pare,
y una dona fornida: era la mare.
Traballant y bregant, á duras penas
apiacavam la fam á la maynada;
jó tindria llavors dotze anys apenas
quan va dirme la mare á la vesprada:
—«A dotze anys un marrech del teu san
(der)

ja es prou refet per afrontar la vida;
es hora d' aclararte aqueix misteri:
de mare no te 'n soch; sols te soch dida.
Lo teu pare era rich, molt rich y noble,
y al tornarse la Fransa jacobina,
conspirá contra 'l poble... y fill, lo poble
ab ta mare 'l dugué á la guillotina.
Desde aquella hora ensá, més que despresa
de dida qu'era, vaig tornar-me mare;
¡bè 'ls hem cercat tos títuls de noblesa,
ton nom, tos bèns!.. no s'han trobat encare.
¡No s' trobarán may més!—Deixémho co
rre,

que no vals lo que 'ns costa 'l sacrifici.
Pero pèl bè que 't vull, ¿sabs qué pensava?
que servir á la patria es bon ofici.

May falta res ahont campan bayonetas,
y en sabent de memoria l' ordenansa
y cridar al repich de las baquetas:
¡Visca l' emperador!... ¡Visca la Fransa!
ja ets un tambor. Y si 't semblés un día
pendre un fusell y abandonar la caixa
¡Déu sab quina fortuna t' escauria!
Un general es un soldat ab faixa...»

No sé qué passá més, ni en quina forma,
no més sé que un matí, quan clarejava,
enconjit sota 'l pés de l' uniforme
confiat á un tambor que m' animava;
parlant de gloria y de botí de guerra
y altras cosas que apenas comprenia,
vaig sortir redoblant de aquella terra
davant de un batalló que 's despedia.

Y aixís emborratxat per la victoria,
fa quatre anys que arrossego ma campanya.
Ja sabs tot lo que sé, ja sabs ma historia:
que tinch setze anys soch orfe... y soch á Espanya.»

Margaridó pera consumir la seva obra de bon-
dat, s' avé, quant es negra nit, á acompanyar al
tambor, fins á las avansadas francesas.

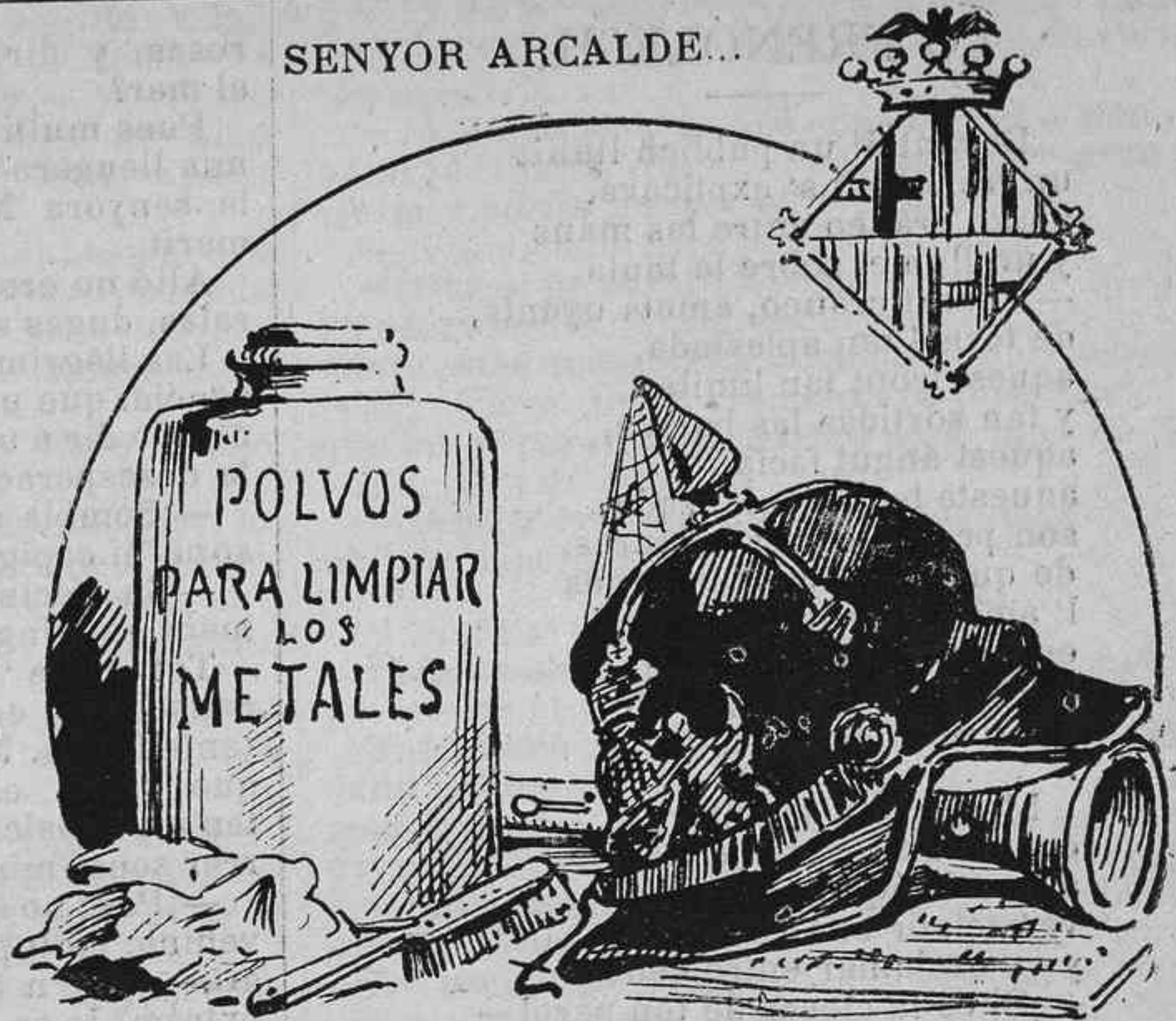
La seva marxa, á la llum de las estrellas y en-
tre 'l cant dels rossinyols forma un quadro de
una forsa poética conmovedora. La despedida de
aquells dos adolescents arriba á l' ánima. Lo tam-
bor estampa un bés sobre 'ls llabis de la seva sal-
vadora,

«y apretant los seus llabis en sos llabis,
li dona un bés... ¡quin bés aquell, pobreta!
lo primer que rebia l' orfaneta»

Li expressa ademés la esperansa de tornar-la á
veure en millors días; pero 'l feréstech crit del
centinella, 'ls separa bruscament.

Margaridó, ferida d' amor, corra alelada per
entre la espessura. Llavors si que l' enten l' veu
del rossinyol que canta. Tot un mon de ilusions
brolla de son cor... ¡quántas esperansas no con-
cebeix!... Mes en mitj de sos ensomnis no prevéu
lo perill que l' amenassa. Per tres voltas li ha do-

SENYOR ALCALDE...

¡Veji si dona als seus músichs
un pot de polvos d' aquets!
¡Miri que aquells pobres cascos
casi ho son tot, ménos nets!

nat lo centinella lo crit de «Quí vá allá». Lo des-
bordament del cor la tè ensordida. No ha sentit
res, y cau morta de un tiro, cridant «Jo t' am».

Y diu lo poeta:

«Brotá l' oliva y enmudí la guerra.
Los canóns que assolaren nostra terra
sotmesos y vensuts hém vist cayent:
los que venceren als canóns francesos
dejorn ó tart cauran com ells sotmesos
y aixís eternament.

En tant lo rossinyol, l' etern cantaire
del amor y la pau, la llum y l' ayre,
del lluny del lluny, retorna ab sa cansó;
lo rossinyol torna cada any y canta,
y 'l bosch en flor ressona á la complanta
de la Margaridó.»

* *

Te rahó 'l poeta enamorat de la naturalesa:
Margaridó no morirá may. Lo poeta li ha donat
vida perdurable. Es una obra la seva de las que
quedan, y que per sí solas fan la gloria de una li-
teratura.

No 'ns hem proposat analizarla, perque la per-
fecció no s' analiza; s' admira: tampoch tenim la
pretensió de haver-la descrita. ¿Cóm ferho si pera
lograrho hauríam de reproduhirla íntegrament?
Cada vers del poema es una joya primorosa.

Basti aquesta petita resenya com á tribut pagat
al poeta que avuy per avuy, dintre de aquest gé-
nero, que será eternament hermós sustrayentse
á todas las modas, no tè rival, no ja en la nostra
literatura, sino en moltas altras de las més acre-
ditadas.

Apeles Mestres, fins ara, era l' autor dels *Idilis*.
Pero en lo succesiu l' hi haurém de dir l' autor
de *Margaridó*.

P. DEL O.

LO FRENÓLECH.

Davant d' un públich lluhit
un frenólech s' explicava,
ab un cráneo entre las mans
y un llumet sobre la taula.

—Aquest cráneo, amats oyents,
de forma tan aplastada,
aquest front tan limitat,
y tan sortidas las barras,
aquest ángul facial,
aquesta barba enfonzada,
son probas certas, seguras,
de qu' en épocas llunyanas
l' amo del cráneo present
era un estúpit salvatge.

Tot l' auditori aplaudí
conclusió tan atinada.

Mes lo vell sepulturer
qu' en un reconet s' estava,
al sentir aquest discurs
va esclafir una rialla,
y va exclamar entre dents:
—¡Si es la closca de ton pare! —

A. LLIMONER.

DOL ETERN.

I.

¿Han vist un riu, quan las plujes d' ivern l' en-
greixan, augmentant lo caudal desas ayguas rumo-

—¡Cap al ball! Tinch permís fins á las vuyt; pero ¡bah! encara
que siguin las nou, no vindrá d' aquí. Avuy es diumenje... s'
ha de santificar la festa...

rosas, y dirigintse en vertiginosa carrera cap
al mar?

Pues multipliquin aquest riu per dos, y tindrán
una lleugera idea de lo que semblavan los ulls de
la senyora Munda després de la mort del seu
marit.

Alló no eran ulls: eran dugas fonts, dugas cata-
ratas, dugas sucursals de la mina de Moncada.

Las llágrimas li rajavan ab tan pródiga abun-
dancia, que un vehí observador no va poguer me-
nos de dir á un altre vehí, que també contemplava
la desesperació de la senyora Munda:

—¡Sembla mentida que dintre del cap de la per-
sona hi cápiga tanta mullena!

—En efecte—va contestarli l' altre—sembla tal-
ment que tinga aygua viva al cervell.—

Tot lo que 'ls parents y amichs intentavan pera
consolarla, era inútil. La seva desesperació no
tenia límits. No sabia lo que 's deya, no sabia lo
que 's feya, estava totalment fora de sí. A no ser
tan alt lo balcó, de fixo que s' hauria tirat al ca-
rrer sense miraments.

—¡Pero no siga d' aquesta manera!—li deya una
vehina, molt práctica en l' art de consolar al affi-
git,—¿qué 'n treu de despacientarse fins aquest
extrém? Ja se sab que al mon tots hi som pèl ma-
teix: la mort no s' olvida de ningú; avuy per tú,
demá per mí, demá passat per aquell altre... ¡Si
al menos sapigués que plorant li ha de retornar
la vida!... Vaja, vaja,—anyadia donantli un copet
á la espatlla:—calmis una mica y reposi al menos;
ja hi tornarà dintre d' un rato.

—¡No vull!—responia la viuda, posantse á plo-
rar ab més desenfreno que may, com si li aca-
bessin de donar corda—¡haig de plorar sempre,

LA NOSTRA GENT.—

—Sí, senyora: ara es mala ocasió per comprar
valors... Deixi passar lo primer de Maig, y veu-
rém cóm acaba aixó de la huelga mónstruo.

sempre, mentres me quedi un alé de vida!
—No li arrendo la ganancia, donchs!—va respondreli la vehina consoladora:—¡ja veurá quíns ulls se li posarán! ¿Qué 's pensa que aixó es molt bo per la vista? ¡No se li perjudicará poch ni gayre!—

Aquesta observació va impresionar bastant á la senyora Munda. La idea de quedar perjudicada de la vista, va ferli més efecte que totas las paraulas y advertencias que li havían dirigit anteriorment.

Y fins á cert punt potser la seva desesperació era una mica infundada.

Havía quedat viuda; pero era encare jova, lo difunt l' havia deixada bastant arregladeta y si no era un modelo de bellesa, tenía una carona sumament simpática y estava en lo plé del seu des- arrollo físich.

Totas aquestas reflexions van crusar rápidamente pèl seu cervell, produhint en ella una reacció immediata.

No va atrevirse á estroncar de cop las llágrimas; pero 'l caudal va anar minvant de mica en mica, fins arribar á un moment en que 'ls seus ulls van quedar completament séchs.

—¿Veu?—va dirli la filantrópica vehina—ara está molt més guspa que quan plorava. Aixó de fer raras tan llargas, s' ha de deixar per las criaturas.

—¡Oh!—respongué la viuda, satisfeta ab lo de més guapa, pero posehida del seu paper de dona sense marit;—deixo de plorar, no pèl meu gust, sino porque ja se m' han acabat las llágrimas. ¡N' hi derramadas tantas!

—Per xó mateix—va insistir la vehina:—ara lo

que ha de fer es sossegarse y pensar en compón- dres, porque, com diu lo ditxo: *Vesten Antón, que 'l que queda...*

—Jo sí que aviat estaré composta. Lo mèu por- venir ja 'l tinch trassat. Pensar sempre en lo mèu Quím y portar dol per ell eternament.

—¿Vol dir que será tan forta la cosa?

—¡Que si ho será! ¡Ay Quím!—va fer la viuda ab ademán teatral, mirant al sostre, com si 'l seu difunt estés encastat en los adornos del cielo-raso:

—¡Ay, Quím! Jo 't prometo y 't juro que 'l dol que m' hi posat no 'l deixaré may més: ni 'l del vestit, ni 'l de l' ánima...

—¡Amén!—va murmurar la maliciosa vehina, ab veu imperceptible.

II.

Fem un salt endavant y suposém que ja han passat dos anys.

Entre 'ls coneguts y parents de la senyora Munda hi ha una efervescencia espantosa. Als uns los mèu lo despit, als altres la racansa de veure allunyar una herencia que ja contavan com seva; pero tots murmuran y xiuxiuhejan ab igual malicia. La senyora Munda 's casa.

La noticia ha caygut com una bomba entre 'l círcul de las sevas amistats y parentela. Ningú 'n sabia res, ningú l' havia vista ab cap home, ningú sospitava ni remotament que la senyora Munda pogués tornar á contreure matrimoni.

—¡Tants escarafalls que feya!—diu un nebot seu, que 's considerava com hereu presumppte.

—¡Aquell modo de plorar lo día que van enter- rar lo pobre Quím!—respón una cunyada.

—Féune cas de las llágrimas d' aquestas viude-

(Dibuixos de Mariano Foix.)

—¡Cóm m' endressa la mèva dona! ¡No hi há com ser bon mosso!

tas!—anyadeix un que únicament s'hi fica pèl gust de murmurar del pròxim.

Lo que més intriga á tothom es lo sigilo ab que la senyora Munda ha portat á cap las negociacions.

—¿Quí deu ser ell?—fa un.

—Ningú 'l coneix—respón un altre:—ella s'ha limilitat á dirnos: *Me caso*, y parin de contar.

—Potsé 'l t'è amagat dintre un calaix de la calaixera.

—O sota 'l llit.

—O... més amunt—anyadeix un altre, que t'è fama de ser molt mal parlat.

—Respecte á aixó—salta un parent que sol veure ab freqüencia á la senyora Munda—s'ha de confessar que la conducta d'ella es irreprovable. No crech que sobre la s'èva consciencia hi haja la taca més mínima. Continúa sent tan seria y recatada com sempre, vesteix de dol com lo día que va quedar viuda y sembla que la s'èva tristesa no ha minvant gens ni mica.

—Y donchs ¿á qué vé aquest casament? ¿quí la obligava á tornar á embolicarse ab un home?

—Demá ho sabrém: á tots los parents y amichs nos ha fet dí 'l mateix: «Si teniu lo gust d'assistir á la cerimonia, siguéu á casa mèva á las set en punt: allí 'ns reunirém tots per anar á l'iglesia.»

—Veyám, pues, qué 'n sortirá de tot aquest misteri: aviat surtirém de duptes...

III.

L'endemá 'l pís de la senyora Munda está plé de gent. Cap invitat ha faltat á la cita.

Mentres ella, ajudada de la s'èva antiga minyona, dona l'últim cop de má al trajo nupcial—negre y senzill, com los s'èus vestits ordinaris—los convidats s'entretenen murmurant en véu baixa escampats per totas las habitacions.

—Es raro que 'l nuvi no sigui aquí.

—Potser hi es y no 'l coneixém...

—¡Ca! ¡Si tots som parents ó amichs d'anys! ¿quí podría ser de nosaltres?

—Lo qu' es jo 'ls asseguro que no ho soch.

—Jo menos.

—Ni jo.

—¡Y donchs! ¿potser anirá sol á esperarnos á la iglesia?

—Nó senyors—fa la senyora Munda, apareixent ja completament aviada—ha de venir aquí: no pot tardar gayre.

—¿Pero encare no 'ns vol dir qui es?—fa un impacient, decidit á esqueixar la grua.

—Sí, senyors—respón la viuda, ab véu grave y emocionada;—vaig á díls'hi. Es l'home que jo necessitava pera fer més viu lo dol que vesteixo pèl mèu pobre Quím: un home que portará dol com jo, y més que jo, y que 'm proporcionarà la ditxa de que si algún día tinch fills, al heredar los bèns que 'l mèu difunt va deixarme, heredaran també 'l mèu dol, portantne poch ó molt eternament. En fi—exclama de sopte, senyalant la porta de la sala—si 'l volen coneixe, aquí 'l tenen.—

Tothom se gira, dirigint la mirada al personatge que acaba d'entrar.

Era un negre.

—Me sembla—diu la Munda després d'una pausa—que 'l mèu pobre Quím, si 'm véu desde la gloria, ha de quedar satisfet. Me torno á casar; pero ab un marit de dol.

A. MARCH.

FILOSOFÍAS D' UN POBRE.

Tant si ets pobre com si ets rich, tindrás sempre algún fatich; y tant si ets rich com si ets pobre, tindrás mals-de-caps á sobre. ¡Pues per tenir mal-de-caps mal per mal que vingan naps!

Un hom' prim, sembla una escombra; un de gras, fa massa sombra; un de petit, ningú 'l veu, y un de gran t'è massa peu. ¡Aixís es que un de bèn fet ha d' estar molt satisfet!

Si tens brillo 't diuhen curro, si ets molt tonto 't diuhen burro, si ets un sabi 't diuhen viu, y si ets lleig tothom se 'n riu, ¡Si no vols ser criticat ja estás tú bèn arregat!

De tot aixó 's deduheix que 'l més pobre més pateix; que al més lletj més se 'l critica; y com tot se califica, ha de ser lo qui s' alabi, bèn rich, bèn fet y bèn sabi.

E. CALLS.

ANAS.

Ab aqueix nom sol coneixer la literatura lo que en castellá vulgarment se 'n diu *chascarrillos* y nosaltres denominém *acudits*. Una sortida ingeniosa, un pas xocant ó cómich, una metàfora desgavellada, pero intencionada, sempre que brollin espontáneament de un carácter senzill y natural, que no 's vegi 'l rebuscament ni la afectació, mouhen á riure, se fan simpáticas, y 's graban en la memoria pera no fugirne may més.

Vaig á trasladarne aquí unas quantas, no inventadas mèvas, qu' en aquest género no s' inventa gran cosa de bó (quan se vol inventar), sino recullidas de la boca d' hont brollaren per primera vegada.

Me topava en una masía de la montanya de Prades; lo temps estava moll y propéns á nèus.

—Sembla que 'l temps se prepara pera nevar—vaig dir.

A lo que va respóndrem un vell:

—No hi fa res; aixís fes una nevada que no pogués passar un bacallá de plá pèl cel.

La sortida es per lo menos tant ingeniosa, com aquella ja coneguda que diu:—Aixís fes un ayguat que 'ls peixos poguessen menjarse las estrellas.

Estava contemplant á un vell que menjava ab envejable apetit, y extranyat de que á la s'èva edat pogués tindre's tanta barra, vaig dirli:

—Sembla, mestre, que á pesar dels anys, conservéu la gana.

—Ne tinch setanta de fets, y encare, gracias á Dèu, me menjaría 'ls ossos d' un Sant-Cristo.

En una reunió de pagesos se parla de la miseria que comensa á sentirse á causa dels mals temps que passen y dels mals governs.

ANUNCIS Y LLETREROS.

FÁBRICA de VINO

FÁBRICA
DE
PAN ARTIFICIAL

ENSEÑANZA SUPERIOR
DE FALSIFICAR VINOS Y
VINAGRES, ACEITES &c &c
PRÉCIO MÓDICO.

FÁBRICA
DE LECHE

HUEVÓS
ARTIFICIALES

Si 'ls industrials traballessin
ab bona fé verdadera,
posarian los lletreros
d' aquesta única manera.

Y diu un d' ells:

—Tots los pobrets del mon com nosaltres, gracies á Dèu, mentres tinguem salut y patacas á casa...

Veusaquí una frase digna germana de salut y pelas.

Vaig coneixer á un home que sempre estava de mal humor. Vivía aburrit y tot ho aburría. Quan algú li deya: «Joseph, ¿y donchs? ¿cóm va aixó?» ell contestava seriament:

—Molt malament; no desitjaría res més que caygués una pedra justa.

Aixís mateix, y per contraposició, vaig tractar á un subjecte molt trempat, que á pesar de tenir una dona molt caya y portar alguns anys de matrimoni, no havia tingut cap fill.

Dos amichs lo feyan enfadar molt, preguntantli:

—¿Quántas familias tens ara, Magí?

Un día, ja cansat de tanta burla, va respondre:

—No cap; várem tenir un jeperut, y 'ns lo vam menjar jo y la dona ab all-y-oli.

Per acabar, allá va un cantar que vaig recullir un día de boca de un xaval:

Cuando era pequeñito
me querían enganyá
teniendo más picardía
que canyas hi ha en un canyá.

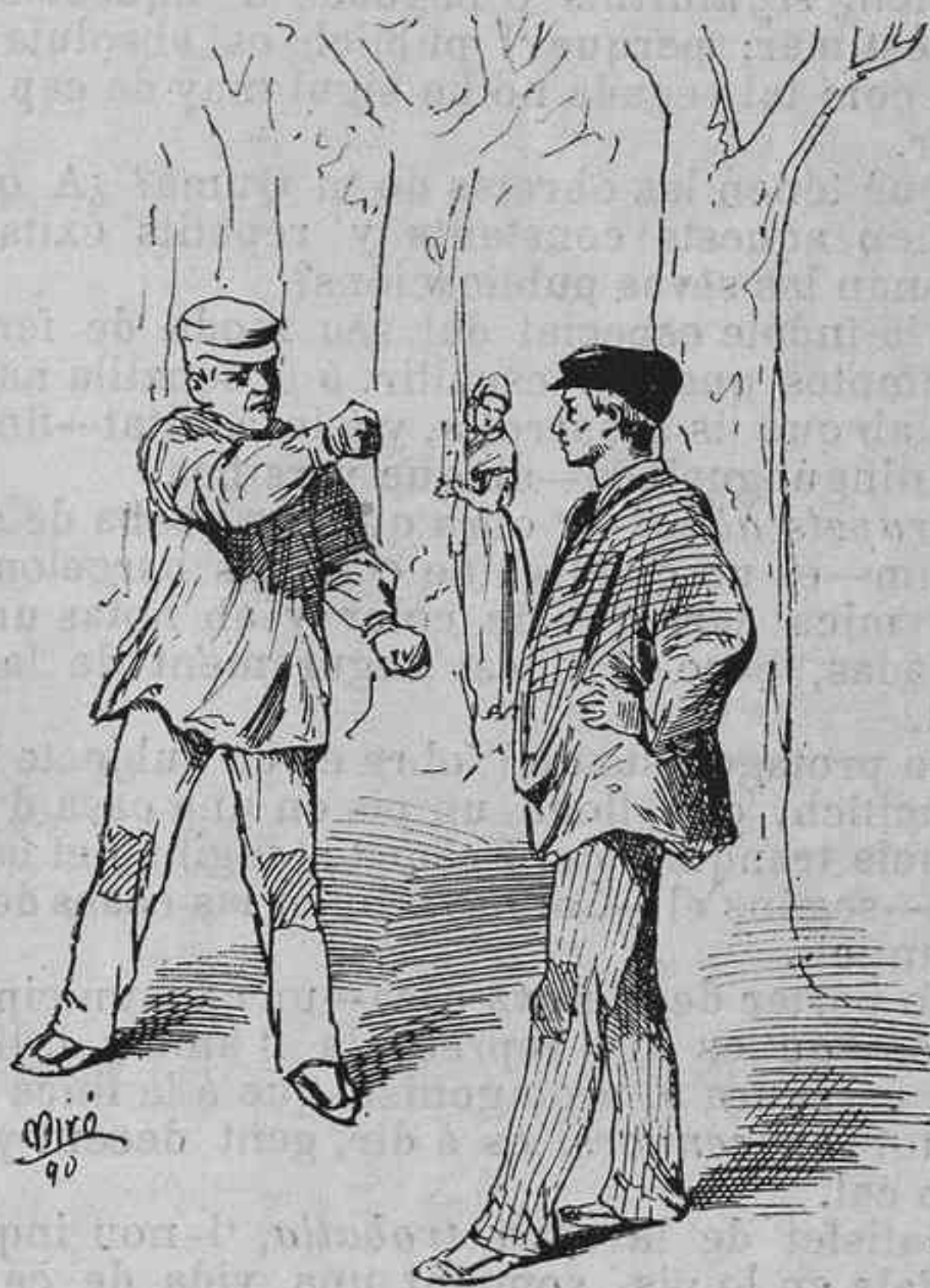
JOSEPH ALADERN.

LA JITANA.

Jo soch la dona que 'l mon trepitja
filla de rassa que creix per tot;
de mon origen tinch la desditxa

de no saberne tan sols un mot.
No obstant la vida passo contenta,
felís y lliure com l' aucellet;
res me trastorna, res m' atormenta
mentres m' estimi lo mèu payet.
Retort, cretona, ó bè indiana

LANCE D' HONOR.

—¿Vols t'hi jugar que ab un tanto
t' obro 'l tupí y ja estás llest?
—¿Vols t'hi jugar que aquest vespre
ja dorms en lo Sudalest?

venent, la vida me busco bè;
quan puch, endosso sis pams per cana,
de la manera com jo se fé.

Vench fils y betas, trossos de panyo,
randas y cintas, draps per fregar,
lleal y franca, jamay enganyo
(si no puch), créguim, no sé enganyar.

Tiro las cartas, y ab ximplerías
que algúns no creuhen ser naturals,
dich jo que curo mil malalties
remey donantne per tots los mals.

Y tant si curo com si no curo
cobro la feyna per endavant.
Vritat que 'm causan algúns apuro
las mevas farsas de quan en quan.

Sé lo pervindre, sórt y planeta
de qualsevulga pobre ó senyó;
en ensenyantme mitja pesseta
me torno orácul (de carreró).

Embauco, burlo, y ab la mentida
sempre á la boca, me sé campar
allá ahont me trobo, molt bè la vida,
sense fatigas, ni treballar.

Y sent la dona que 'l mon trepitja
filla de rassa que creix per tot,
ningú disfruta com jo la ditxa
de serne lliure tant com se pot.

FALÓ.

LLIBRES.

DRAPETS AL SOL, *escándol humorístich en vers*,
per C. GUMÁ —Altra vegada 'm toca ocupar-me d'
una nova obreta del popular autor de *La primera*
nit, *Cansóns de la flamarada* y altres produc-
cions, totas celebradas y ben rebudas pèl públich.

Induptablement C. Gumá es *mascoto*. No hi ha
disparo sèu que no donga en lo blanco. Tot lo que
proba encerta, tot lo que 's proposa li surt bè.
Sembla talment que haja donat alguna cosa al
públich, *seguidillas* ó begudas d' aquestas que
fan estimar; perque 'l públich es absolutament
sèu, com tal vegada no ha sigut may de cap altre
autor.

¿Qué tenen las obretas de 'n Gumá? ¿A qué 's
deuhen aquests constants y repetits éxits que
coronan las sèvas publicacions?

A la índole especial del sèu modo de fer, als
assumptos que sab escullir, á la senzilla natura-
lidad ab que 'ls desarrolla, y á la facilitat—fins ara
per ningú igualada—ab que versifica.

Drapets al sol—l' obra que ara acaba de sortir
á llum—es un quadret de costums barceloninas,
una mica carregat de color y ab notas un tant
forsadas, pero arrencat segurament de la vida
real.

Lo protagonista de l' obra es un subjecte quiet
y pacífich, que lloga un pis en una casa d' apa-
riencia tranquila del Ensaxe, fugint del barullo
que—segóns ell—sol haverhi en las casas del cas-
co antich.

Lo porter de la nova casa—un ex municipal de-
liciós—qu' es qui representa l' amo y li lloga 'l
pis, assegura al protagonista que á la finca aque-
lla tot son *senyors*, es á dir, gent decent y molt
com cal.

Satisfet de la sèva *troballa*, 'l nou inquilí s'
instala en lo pis, somiant una vida de calma y
apacible quietut.

Pero ¡ay! l' endemá mateix, hi ha un escándol
entre dugas vehinas, capás d' avergonyir á un

carreter. Al dia següent, un altre escándol, pitjor
que l' anterior. L' endemá batalla entre altres
vehinas... en fi, que alló es un mercat de Calaf,
del qual no se 'n pot donar idea. Lo que allí sent
l' infelís vehí nou, esgarrifa, fa riure y... trenca 'l
cap més sólidament organísat.

Veyentse enganyat y comprenent que fugint
del foch ha caygut á las brasas, lo pobre inquilí
corre á demanar explicacions al porter, de la
burla de que ha sigut víctima. Lo diálech que so-
bre aquest assumpto sostenen ell y l' ex municipi-
pal, es de lo més graciós é intencionat del llibre.
Unicament per sentir aquella conversa, val la
pena de llegir *Drapets al sol*.

Que l' autor l' ha ensopegada aquesta ocasió
com sempre, no es necessari que ho digui jo: prou
ho sab lo públich que va á professó feta á buscar
los *Drapets*, amenassant agotar en pochs dias la
numerosa tirada que s' ha fet d' aquesta obra.

Es casi inútil dir que, com totas las produc-
cions de 'n C. Gumá, los *Drapets al sol* han sigut
adornats ab xispejants dibuixos, deguts á la in-
imitable ploma del celebrat artista Sr. Moliné.

De bona gana copiaría un fragment de *Drapets*
al sol; pero prefereixo deixarlos íntegro 'l gust
de saborejar tota l' obra.

Sols me resta felicitar al sèu autor y pregun-
tarli:—¿Y ara? ¿hasta quán?

RATA SABIA.

A UNA VIUETA.

SONET.

A l' edat de vosté, de cor tan tendre,
quedar com queda sola, sens' amparo
de ningú, perseguida... ¿á qué negarho
qu' es molt trist? .. Molts no ho deixan de comprendre.

Dèu me 'n guart de pensar que 'm porta á vendre
dihent *que l' ha plorat*; no vull dubtarho;
mes, duhent dol encare, ja reparo
que procura del mort sucesor pendre.

Prou veig qu' estant ja bèn acostumada
á la videta dolsa y regalada
del sagrament jurat del matrimoni.
no pot viure sens' home; ja ho confessa...
Mes, no ofegui 'l dolor tant redepressa;
esperí mitj any més... ¡¡qué redimoní!

J. BARBANY.

PRINCIPAL.

Arribo tart pera parlar del espectacle *España*.
Tingan la bondat d' esperar fins á la senmana
entrant, y prometo férlose'n una racció que valga
la pena.

Avuy no tinch temps ni espay.

LICEO.

¡Mare de Dèu quíns Hugonots!
Y sobre tot ¡quín tenor Salto!

A horas d' ara encare salta. Lo públich estava
la nit del dissapte animat de una tendencia torera,
que saltava 'ls antepits de los galerías y arribava
fins al escenari, ab unas ganas de que hi hagués
corrida, que ab una mica més se posa á cridar
com á la Plassa de Toros:

—¡Otro te...e...no...or!.. ¡Otro te...e...no...or!..

NOVEDATS.—ÉXIT TEATRAL. (*Dibuix de M. Moliné.*)

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA dedica aquest modest tribut à la empresa de Novedats, als artistes que representen l'obra y al incomparable pintor escenógrafo senyor Soler y Rovirosa, que l'ha adornada ab las maravellosas galas del seu talent portentós.

Y no 's pensin, lo tal Salto t'è veu; pero casi sempre se la guarda. La emiteix de una manera desigual y molt imperfecta, y, amigo, com en lo teatro del Liceo una part dels concurrents están sempre á la que *salta*, figúrinse si 'n van tenir de ocasió d'esbravarse ab un tenor, que 's diu *Salto*.

La representació sortí molt deslluïda á pesar dels esforços que feren la Borghi Mamo y en Vidal.

La primera, d'un quant temps ensá, apela molt al efecte, busca l'aplauso, casi 'l demana per caritat. En las endarrerías, sobre tot, aixeca 'ls brassos, esforça la nota, trassa uns rasgos ab las mans, com si volgués arrencar l'entusiasme. Encare que 'l nostre públich sol pagarse sempre del efecte, la Borghi Mamo deixa veure massa que li coneix la flaca y que 's proposa explotarla. Aprofito l'ocasió de una ópera desgraciada pera ferli present. Una cantant del seu talent y de las sevas facultats, no necessita, per cert, apelar á certs medis que 's passen d'artificials, per obtenir lo que alcansaria de segur, sense tants esforços, y de qualitat més legítima.

Y deixém ja 'ls *Hugonots*, després de dedicarlos aquesta especie de absoltas.

¡Pau als difunts!

Y que 'l tenor Salto, del primer salt se 'n torni á la seva terra.

Del *Faust*, cantat per en GabrieleSCO y lo Carrera, 'n parlarém la senmana próxima.

Com també parlarém en lo seu dia de *La bella fanciulla di Pert*, que ha de ser la novetat de la present temporada.

Pero avants es precis que s'estreni.

ROMEA.

Ab la *Dona honrada* d'en Martí y Folguera, va presentarse dimars *Lo fill de la dona*, una comedieta de 'n Brossa y Sangermán.

Avants en aquest teatro tot eran *monjos*.

Avuy tot son *donas*.

Faldillas per faldillas, me quedo ab las de las *donas*.

La obreta del Sr. Brossa es molt entretinguda: t'è situacions cómicas, xistes en abundancia, y may traspassa 'ls límits de lo decorosament humorístich.

L'autor y 'ls actors, Srta Fontova, y senyors Fontova, Fuentes, Virgili y Pinós, sigueren cridats á las taulas al final de la representació.

S'ha posat en estudi un drama en vers de 'n Conrat Roure, titulat: *Lo castell y la mastia*.

Molt esperém del autor de *Clarís* y altras obras celebradas.

TÍVOLI.

L'única novetat que 's registra durant la present senmana, es lo debut del tenor Carbonell, ab l'ópera espanyo a en tres actes, *Marina*.

Lo tenor Carbonell no careix de facultats: canta ab gust y sab donar molta expressió á lo que canta.

En quant á l'ópera encare que 'ls motius principals que la constituheixen son de tan antichs tan sapiguts, que avuy tothom los taralleja, sigueren escoltats ab gust com sempre, porque lo bó no envelleix ni empalaga.

Secundaren molt bé al debutant, la Sra. Mariscal y 'l Sr. Pinedo.

NOVEDATS.

Ab lo drama *Jenny* l'empresa de aquest teatro ha tret la rifa sense necessitat de comprar bitllet.

Lo públich t'è noticias de la famosa decoració del últim acte y s'hi deixa caure qu' es un gust. La veritat es que val la pena.

Los diumenjes especialment, tant á la tarde com al vespre, surt, sens falta, lo cartell que indica que quedan despatxadas totas las localitats.

Densá que 's representa la tal *Jenny*, fins sembla que l'expendedor tracta de demanar un augment de sou, á pretext de que se li ha aumentat la feyna.

Dimecres, se doná una representació á benefici del arreglador de l'obra, Sr. Arolas Joaní, y 's vejé notablement concorreguda.

Que siga l'enhonorabona.

CATALUNYA.

A Castella quan se mort una criatura solen dir: — ¡Ay *Angelito!*

Lo mateix dirém nosaltres, aplicantho á la sarsuela *Angelito*, que ha sigut un verdader albat.

Al naixement va seguir la mort; á la mort l'olvit.

No remoguém las cenizas del cadáver.

En cambi ¡quín éxit més legítim y més franch lo de la pessa xispejant de 'n Vital Aza, titulada: *El sueño dorado!* Alló de basar una producció en l'equívoch de pendre una persona per altre es cosa que 's veu cada día en lo teatro.

Lo que no 's veu tant fácilmente es l'habilitat en desarrollar las escenas, la destresa en pintar los tipos, la gracia en animar lo diálech. Y en Vital Aza es un trunfo. Lo seu *Sueño dorado* es una pessa deliciosa: l'acció está ben trassada; los personatjes se mouhen bè, y 'ls xistes brotan expontáneos y naturals de la seva boca, y creguin que 'n diuhén de punta... y sense ofendre á la moral.

Lo públich tributá á la producció varios raigs de aplausos verdaders.

En quant á l'execució 's distingiren la senyora Alverá y la Srta. Pino. Sobresortí també 'l senyor Manso, y 'ns hauría agradat molt lo Sr. Palmada de no exagerar tant lo seu paper. Lo públich hi riu molt; pero cregui 'l Sr. Palmada, també riuria si encaminava la sevas bonas qualitats per una senda més conforme ab la naturalitat, que no está renyida ab cap género dels que 's cultivan en l'escena, y molt menos ab obretas per l'istil de *El sueño dorado* de 'n Vital Aza.

CALVO Y VICO.

Las funcions donadas per los *Tres bemoles* han agradat al públich, lo qual ha aplaudit molt las sevas artísticas extravagancias, consistentes en tocar varias pessas ab diversos instruments y objectes que ningú diria que tinguessen la facultat de produhir armonías, com regadoras, paellas, xacolateras, macarróns y collars ab cascabels afinats, etc., etc.

Los bemols son tres; pero fins sent tres com son, jo 'ls asseguro que *tienen tres pares de bemoles*.

NOU RETIRO.

Durant l'ausencia de la companyia d'ópera, diumenje vá aprofitar aquest teatro, una companyia de sarsuela, posant *Los mosqueteros grises* y *La Traviata*, produccions, en las quals sigué molt aplaudida la Srta. Valls.

DEL NATURAL.

Quadros que en varios teatros pot veure l' espectador, à pesar dels cartellillos del senyor governador.

TEATRO CIRCO-EQUESTRE.

Ja s' han despedit la Montes y la Rodríguez, deixant bons recorts entre 'ls aficionats al género lleuger.

Dimecres, à benefici del Sr. Pérez Cabrero, se cantà *Caràmen* per la Giorgio; una nena filla del distingit mestre, que 's distingeix per la seva extraordinaria precocitat, recità un monólech y l' orquesta tocà una melodia, titulada *Porvenir* que sigué extraordinariament aplaudida.

Lo Sr. Pérez Cabrero sigué objecte de molts aplausos y distincions.

LÍRICH.

Lo concert Granados resultà. L' antich deixeble del Sr. Pujol, que tant s' havia distingit en los concursos de aquest digne professor, després de haver completat la seva educació à París, se 'ns presenta com un concertista de gran alé, dominant totas las dificultats del instrument, y executant la música ab verdader sentiment artístich. Diuemenje tingué un triunfo, no sols com à executant, sino també com à compositor. Sas dos composicions *Oriental* y *Serenata española* sigueren justament celebradas.

Acompanyaren al Sr. Granados en las pessas de conjunt, los Srs. Sánchez, García, Jiménez, Marcet, Oliveres, Ballbé y Sala, fentse aplaudir de la numerosa concurrencia que omplia 'l teatro.

En resúm; un concert brillant, y 'l triunfo de un nou artista, jove, que farà parlar d' ell.

Diuemenje à la tarde, continuant la campanya comensada, concert de piano pèl concertista senyor Bombardó.

N. N. N.

UNA CAYGUDA.

La Manela, noya guapa, la d' hermosa cabellera, la de llabi de carmí, la de boca petiteta, la del peu com un pinyó y de formas molt complertas, qu' es admiració de 'ls homes y de las donas enveja, s' ha tornat en molt poch temps d' un modo que dona pena; ni canta, ni riu, ni balla, sempre trista, molt poch menja y aixó dona un gran neguit al pare y la mare d' ella.

Prou li demanan qué tè, qué li fa mal, de qué 's queixa; ¿per qué no riu com avants, per qué plora la donzella?

Y la donzella respón: —Me trobo bè, mare mèva— mentres corra per sas galtas una llágrima, una perla.

La familia de la noya, perduda ja la paciència, diu: —La filla está malalta necessita donchs un metje,— y en efecte, 'l metje ve,

BUSTO DE BARRO.

—¿Vol dir que jo soch tan roja?
—No senyora; ¡prou que ho sè!
—¡Y donchs!—Acabat lo busto, llavors li emblanquinaré.

y posantse las ulleras
examina la xicota,
fins que, gratantse l' orella,
diu als pares que desitja
quedar sol ab la Manela.

Trobantse sols en lo quarto
y com aquell que 's confessa
va explicar la malaltia
d' aquest modo la donzella:

—Volguent ferme un tip de figas
vaig pujar á una figuera,
y trobant las figas bonas
menjava molt satisfeta
sens pensar que sota mèu
embobat com un bobieca
un home mirant estava
tota la fruyta que veyá.
Era en Carlos, món promés,
un xicot de totas prendas.
Confosa y avergonyida
vaig volguer saltar en terra
y vaig caure; sols recordo,
aixó per desgracia mèva.

Lo metje crida als seus pares
y 'ls hi dona una recepta:

—Vagin per la medicina,
los hi diu—vagin depressa;
res de ca 'l apotecari;
han d' anar dret á la iglesia
y allí lo senyor rector
veyent la mèva recepta
los hi donará 'l remey
per curar á la Manela.

—Y la recepta, ¿qué diu?

—Poca cosa y bèn clareta:
los papers de casament
de 'n Carlos y la Manela;
qu' es enfermetat molt grave
lo caure de una figuera.

L. C. CALLICÓ.

Si haguessem de fer com lo Sr. Fabié, aficionats á posarnos glassa al sombrero, cada vegada que tenim noticia de la mort de un favoreixedor, avuy L' ESQUELLA DE LA TORRATXA sortiria endolada.

—¿Per qué? preguntan.

Per la mort de D. Ignaci Fontrodona.

¡Ah! Si existeix un' altra vida y desde allí hi ha medi d' enterarse de la prempsa, y especialment dels periódichs satírichs, estém més que segurs que 'l difunt D. Ignaci, somriurá al llegir las presents ratllas.

—A vosaltres, los de LA ESQUELLA, 'us estimo molt—solia dirnos quan trobava á un de nosaltres—Vosaltres m' heu fet célebre.

Y en justa correspondencia no sortia un número del nostre periódich, que no s' apressurés á comprarlo.

Era, per consegüent, un parroquiá constant y decidit... y en certa manera més que parroquiá: era un colaborador.

¡Quantas vegadas la seva figura típica y característica no 'ns havia servit de modelo! Y lo mi-

llor era que podíam usar d' ella ab tota llibertat, y sense causarli 'l més petit enfado.

Ja se sabia: contribuíam é ferlo célebre.

La seva mort, no ha pogut menos de disgustarnos. Ho dihém ab tota franquesa: es lo primer disgust-serio que 'ns ha donat lo Sr Fontrodona. ¡Era tant *charmant*, en mitj de tot que més de quatre vegadas sentirem la seva falta!

Una de las últimas frasses que li coneixém, se refereix á l' época en que tingué de deixar l' Ajuntament, després de dotze anys de formarne part, per efecte de la lley Mellado.

—Es una crueltat que 'm treguin—deya 'l hó de D. Ignaci—perque crech que 'm moriré aviat, y morint regidor tindria dret á que la banda municipal assistís al mèu enterro, lo qual no deixaria de ser un consol, sino per mí, per la familia.

Aquesta frasse pinta al home, sempre alegre y bèn humorat.

Una de las qualitats que 'l distingían era la franquesa y l' esperit servicial. Ell, un favor no 'l negava á ningú, mal fos al seu principal enemich.

Algúns, més positivistas, á la seva sombra sabían aprofitarse. Y per projectar sombra, no n' hi havia un altre. més que per la seva obsessió, per las sevas inclinacions á proteger y amparar als amichs, á tota costa.

Nosaltres, que no havíam usat may del seu favor, havém de reconéixerli aqueixa qualitat, que si deya molt en pro de la bondat del seu carácter, no sempre redundava en profit de Barcelona.

Descansi en pau.

CANTAR ILUSTAT.

Si tú fossis papallona,
jo 'm convertiria en flor
per rebre de ta boqueta
repetits besos d' amor.

Cassat al vol, de boca de dos individus qu' eixian del Eldorado.

—Ara sí que 'm convenso de que l' edifici del Panorama de Waterloo, es de D. Manuel Girona.

—¿Y aixó, per qué?

—Mira, ¿no veus aquell reconet del costat de l' armeria Estruch?... Ja hi ha un estanch.

Aquest día va tornarse á reunir lo Jurat per entendre en una causa célebre.

Com que 's tractava... ¿de qué dirían?

¡Assómbriñse! De la sustracció de un parell de coloms.

En tots los països del extranger, tractantse de causas de aqueixa entitat, lo tribunal correccional ne passa 'ls taps.

En la terra de D. Francisco som més solemnes en tot.

Los dependents de comers s' han reunit per arbitrar la manera de fer festa 'ls diumenjes.

Celebraré cordialment que se surtin ab la sèva.

Pero ab una condició: que no s' han de posar de acort ab lo bisbe.

Imitin als obrers y digan: «La emancipació dels dependents de comers, ha de ser obra dels dependents de comers mateixos.»

Y ara una noticia.

He sentit á dir que 'ls encarregats de llogar cadires en las iglesias, tractan de imitar als dependents de comers.

A qual efecte, un de aquests días celebrarán una reunió en lo pati de ca 'l bisbe, demanant que 'ls días festius se 'ls eximeixi de treballar.

Aixís es com s' ha de fer.

O tothom ó ningú.

Ara sí que va de serio.

Ja ha sortit l' avís del bisbe, proclamant que 's peca mortalment assistint á las representacions del *Judas de Keriot*, llegintlo ó possehintne algun exemplar.

En l' avís, per evitar equivocacions, se citan los noms del autor, Sr. Soler, y del editor, Sr. López Bernagosi.

Aquest últim, sobre tot, al véure's víctima de las anatemas de la Iglesia, ha tingut un disgust de mort.

Sórt dels amichs, que no 'l deixém un instant, dihentli sempre:

—Sobre tot no t' hi afectis.

Una de las cosas que més me crida l' atenció del avís episcopal, es l' ordre que 's dona á tots los fiels, de portar á D. Jaume los exemplars del *Judas* que posseheixin.

Una pregunta:—Si un li porta al bisbe un exemplar del *Judas*, ¿li tornarà 'ls quartos que li ha ja costat?

Será precís aclarirho

pera bè de las conciencias:

ó sino passarán alts.

Que una cosa son los rals

y un' altra las indulgencias.

Vaja, *mi gozo en un pozo*.

Y dich aixó, apropósit de la noticia que ha vingut de Madrit, donant la seguretat de que aquest any la reyna regent no visitarà Barcelona.

Nada menos que la noticia aqueixa s' ha rebut per conducte del marqués de Alella.

Y quan ell ho diu
tindrà algún motiu
de saberho bè.

¿Qué li haurá fet la Duse al *Estandarte* de Madrit?

Perque que á un periódich tan agradat de 'n Canovas no li agradi la famosa artista, es una cosa que s' explica perfecta y naturalment.

Aquest desagrado cedeix en ventatja de qui l' inspira.

Pero *El Estandarte* val cavar més fondo, prenent que al Teatro de la Comedia, ahont la Duse funciona, hi assisteixen habitualment las que ell califica ab lo nom de *señoras en libertad*.

A lo qual contesta ab molt salero lo mèu company A Corzuelo desde las columnas de *El Globo*:

«Encare que no som conservadors ni monárquichs, no podém negar que 'ns mereixen molt distinta opinió las distingidas damas de la aristocracia que veyém constantment en aquest teatro. Lo palco regi ha estat ocupat la major part de las nits»

¡Beute aquest ou!

¡Y cóm adelantém!...

¿Tenen presents aquells cohets de que va ferse tant consúm durant l' época de la Exposició, que al aixecarse en l' ayre xiulan?

Donchs hi ha hagut un sevillá que ha tingut l' idea de aplicarlos á las corridas de toros.

Quan á un toro do'ent se li donga foch, se li penjarán cohets xiuladors. Y de aquesta manera estolviará molta feyna á la concurrencia, per la rahó senzilla de que 'l toro se xiulará á sí mateix.

Digan ab franquesa ¿no troban que al autor de aquest invent se li hauria de votar una recompensa nacional?

* * *

CANTAR ILUSTRAT.

En las rosas de tas galdas
prou hi faria un petò;
pero penso ab las espinas
y aixó es sols lo que 'm fa pò.

HISTORIA NATURAL. (Dibuixos de Ll. Labarta.)

GALL.

(CONTINUACIÓ.)

LLOCA.

—Verdaderament es bonich ser Sultán! ¡Tè; ara miréu quina xicota més frescal acaban d'enviar-me...! ¿Cóm te dius, bordegassa?

—¡Ay, Senyor! Tants ricatxos que hi ha que diu que fan forsas de flaquesa per tenirne un y no ho lo gran .. y jo, ¡pobre de mí...!

(Continuará.)

Ja 'm sembla que sento á D. Antón Cánovas del Castillo:

—Demano la paraula contra la proposició, y fins la demano pera reclamar que se suprimeixin las banderillas xiuladoras.

Perque, se'yors, si 'ls xiulets per sí sols apenas poden tolerarse, ¿qué dirém dels xiulets acompanyats de banderillas de foch?

L'escena á Sant Gervasi de Cassolas, en lo saló de sessions de la corporació municipal:

Un regidor:—Pregunto á la presidencia, si 'l senyor síndich del Ajuntament, sab llegir y escriure, conforme mana la lley.

Lo síndich aludit:—¿Quánta cantitat de lletra 's necessita pera...

Una veu del poble in'errumpentlo:—Tres unsas dins de un morralet.

Riatlla general.

Abundém en la idea manifestada al arcalde de Barcelona, pel distingit grabador D. Joaquim Pi y Margall, en lo sentit de que á un dels nous carrers de Barcelona, se li posi 'l nom de Rivadeneyra.

D. Manuel de Rivadeneyra, fill de nostra ciutat, sigué un dels editors més distingits d'Espanya, deventli la nació la monumental «Biblioteca de autors espanyols ilustres», qu' es verdaderament una gloria de la patria.

Y sigém franchs: aquí hont s' aixecan monuments als que durant la seva vida no havían fet més que remenar lletres de cambi. no es de despreciar la idea de dedicar siquiera un carrer al catalá eminent que durant la seva existencia, en tant alt grau vá contribuir al enaltiment de las bellas lletres espanyolas.

Un sabi de la societat geográfica de París, está ocupantse seriament de la unificació universal de l' hora.

Y á tal efecte proposa que desapareguin las horas tal com avuy se contan, per series de 12: dotze de día y dotze de nit.

D' aquesta manera tocarán després de las 12, las 13, després las 14 y aixís successivament fins á las 24.

Nihil novum sub sole.

En efecte, avants que M. Nordling, los nostres antepassats, ja devían haber pensat en alguna cosa per l' istil, quan van inventar certa locució catalana que ha arribat fins als nostres días.

Y que podria aplicarse al mateix M. Nordling, dihentli que ab los seus intents de unificació universal de l' hora está á tres quarts de quinze.

Lo Parch, á entrada de fosch, se tanca.

Y á pesar de tot, á la nit s' encenen los fanals. ¿Per qué succehirá aqueixa anomalia?

No sé; pero 'm sembla á mí que deurá ferse perque las estátuas no estizan á las foscas, y durant la nit conservin lo degut decoro.

Avuy repetím la nostra enhorabona al eminent pintor Enrich Serra.

Li donavam en lo número passat per la notable exposició dels seus últims quadros.

Avuy li doném, per haverlos venut tots á bon preu á poch de ser exposats.

En lo distingit pintor s' hi armonisan dos qualitats, que no sempre están d' acort: lo talent y la fortuna.

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, num. 20, Llibreria Espanyola. BARCELONA.

Obra nueva de D. MANUEL GIL MAESTRE

LOS MALHECHORES DE MADRID

Contiene este libro importantes consideraciones sobre toda clase de malhechores. **LADRONES—ESPADISTAS—SANTEROS—TOPISTAS—RATONEROS—MINADORES—ALCANTARILLEROS—CUATRE-ROS—ATRAGADORES—DROMISTAS—FALSIFICADORES—ESTAFADORES.**

TOMADORAS Y TOMADORES

del dos, de relojes, de medallones, de piedras preciosas, del encuentro, del atraque, del tirón, etc.

TIMADORES

Timo de la Vihuela, de la maleta, por medio de la lima sorda, por el empalme, por el Curda, del Francés, del Portugués, del Gallego, etc., etc.

ENTERRADORES

con pretextos politicos; entre los mismos malhechores, etc., etc.

SITIOS DE ENCUBRIMIENTOS

Cafés cantantes, casas de juego, mancebias, fullerias, casas de dormir, etc., etc.

ESTUDIOS SOBRE LAS CÁRCELES Y PRESIDIOS

Costumbres de los presos, vejaciones que sufren los Novatos, sitios donde ocultan las armas, clase de juegos, milicia carcelaria, medios de comunicación, explotadores de presos, etc., etc.

Esta interesante obra, forma 1 tomo en 8.º de 300 páginas. Precio Ptas. 2'50.

A. DAUDET

MUJERES DE ARTISTAS

Traducción de

H. GINER

Ilustrado con 120 fotograbados

Ptas. 3'50.

Enrique Gaspar

UN PROBLEMA

TOMO 42 DE LA

BIBLIOTECA SELECTA

Ptas. 0'50.

ESCÁNDOL HUMORÍSTICH

EN VERS

PER

C. GUMÁ

Ilustració de M. Moliné

Preu 2 ralets

CARLOS OSSORIO Y GALLARDO

VIDA MODERNA

(MANCHAS DE COLOR)

Con un prólogo del

Excmo. Sr. Duque de Rivas

Un tomo magníficamente ilustrado, Ptas. 3.

MIGUEL MOYA

ORADORES POLÍTICOS

(PERFILES)

Con 20 retratos fotograbados de Laporta, y un dibujo de

D. MANUEL DOMINGUEZ

Ptas. 5.

Apeles Mestres

MARGARIDÓ POEMA ILUSTRAT PER L' AUTOR

Un tomo en 4.º magnificament imprés, Ptas. 3.

Anuario del comercio, de la industria, de la magistratura y de la administración

Ó DIRECTORIO DE LAS

400,000 SEÑAS DE ESPAÑA

Un abultado tomo de unas 3,000 páginas, Ptas. 20.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, 6 bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—A-po-lo-ni.
2. ID. 2.ª—Car-me-ta.
3. ANAGRAMA.—Sastre-Astres.
4. SINONIMIA.—Rosas.
5. TRENCA-CLOSCAS.—La Escandalosa.
6. TERS DE SÍLABAS.—
MA RO MA
RO MA NI
MA NI LA
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Florençia.
8. GEROGLÍFICH.—Com més donas més hi pert.

XARADAS.

I.

Un matí de primavera
una nena molt hermosa,
nada á Segona-tercera,
per la Total joganera
buscava una flor flayrosa.

Y un jove hi havia allá
al detrás d' un prima-dos
que á l' hermosa s' acostá
y ab burla, li demaná
pera ser lo seu espós.

Sols ne va sortir un nó
de sa boqueta divina,
y ell, sens gens de compassió,
estampá un ardent petó
en sa galta alabastrina.

Y ab un llanto d' amargura
que al més ferm enterniria
marxá d' allí á part segura,
aquesta nena tan pura
com l' ayre qu' allí corria.

NOY CABO.

II.

¡Quina tot es en Lluís!
está des, tè molt primera
y es lo xicot més tronera
que 's coneix en lo país.

RALIP.

ANAGRAMA.

Quan jo era xiquet—y á l' escola anava.
un mestre tenia—tant lleig com en Cánovas:
m' ensenyava comptes—doctrina y gramática,
y ab lo tot obert—mil cops m' explicava
las montanyas tot—que dominan l' Assia,
y també d' Europa—d' América y Africa
veyent que Total—es una de tantas...

—Tot,—als dematins—la mare 'm cridava,
y tot de sardinas—per esmorsá 'm dava,
y encare no sempre...—sovint arengadas
que ab gran apetit—casi devorava.

Ara que só gran—m' agradan pollastres;
total á la vista—que no soch panarra;
als guardia civils—no 'ls vull pas á casa,
sigan despullats—sigan ab casaca:
qu' es menjar molt tot y 'l deixo pèls altres.

P. TALLADAS.

SINONIMIA.

Repari, senyor Total
una barca pescadora
que ab prou feynas se divisa
mitj tapada per la boyra.
Com que los vents son contraris
li total fer las maniobras
y si no logra entrá á port
molt avants d' un parell d' horas
á total de grans esforços
lograrán salvarse 'ls homes,
puig es segur que s' estrella
de la total en las rocas.

SALDONI RE VALLCARGA.

TRENCA-CLOSCAS.

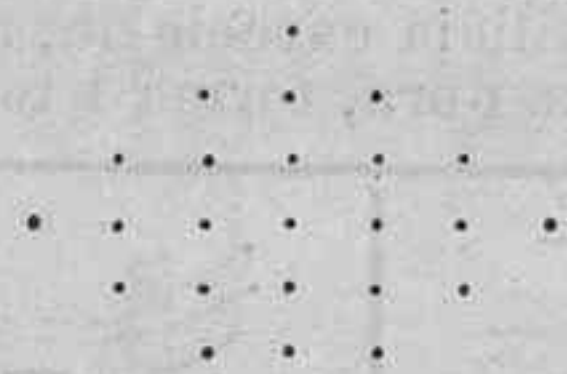
E SA JORDA PINELL.

OLOT.

Formar ab aquestas lletras lo titul de una sarsuela
castellana.

V. I. DOMENECH.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Se-
gona: un aucell.—Tercera: id.—Quarta: orador.—Quin-
ta: un apellido.—Sexta: id. id.—Séptima: consonant.

J. DALMAU DE RODA.

GEROGLÍFICH.

×
BO
LVI
TILA
BO
LI

A. A. A. (MASNOU).

CAMBI DE POSICIÓ.

Cansada d' aná á servir
s' ha posat de figuranta,
s' ha mitj vestit de senyora,
y ara... ¡mirin quina plantal!

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.